

Elementy dekoracyjne z gipsu

doświadczenia zawodowe uczennic i uczniów nabyte w czasie praktyk zawodowych realizowanych w ramach przedsięwzięcia „Od A do Z: od aktywności do zawodu” o numerze FERS-VET-2024-1-PL01-KA122-VET-000218027 jest realizowany w ramach projektu „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+, w Programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 realizowanego na zasadach Programu Erasmus+

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

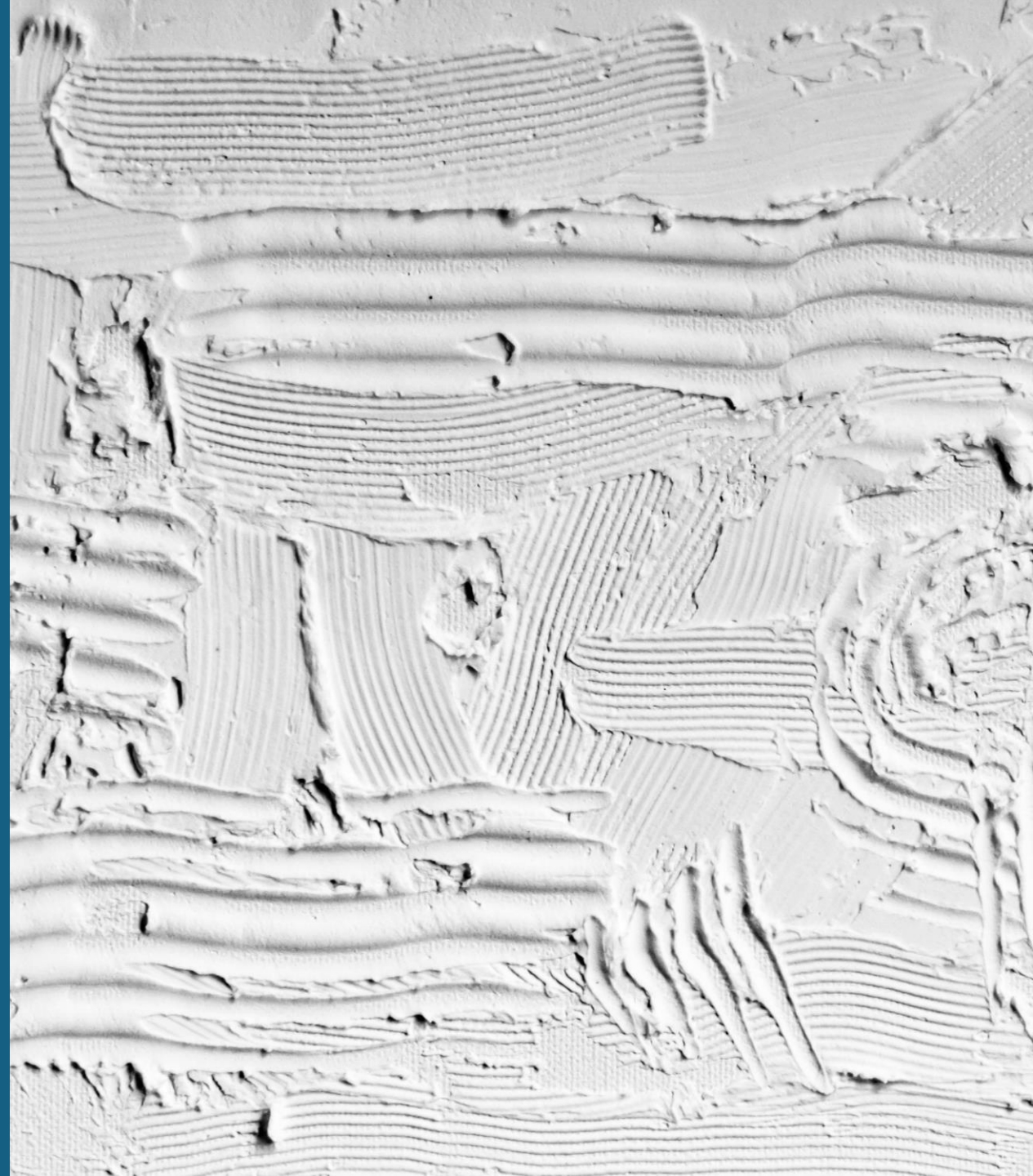
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Czym jest gips?

Gips to skała i materiał budowlany powstający z minerału uwodnionego siarczanu wapnia. Jest dość miękki, jasny (biały lub szarawy) i łatwo rozpuszcza się w wodzie. W budownictwie i sztuce ceni się go, bo szybko wiąże i twardnieje po zmieszaniu z wodą.

Właściwości gipsu:

- miękki (łatwo go zarysować paznokciem),
- najczęściej biały , szary lub kremowy,
- rozpuszcza się w wodzie,
- po zmieszaniu z wodą szybko twardnieje,
- łatwy w obróbce (rzeźba, odlewy).

Zastosowanie gipsów:

- Budownictwo (tynki , płyty g-k)
- Rzeźba i sztuka (alabaster)
- Medycyna (opatrunki gipsowe)
- Stomatologia
- Dekoracje architektoniczne

Rodzaje gipsów

Gips przetworzony (sztuczny) powstaje z przerobionego gipsu naturalnego,

- gips budowlany – do tynków, płyt g-k,
- gips szpachlowy – do wygładzania ścian, spoinowania płyt g-k
- gips dentystyczny – do odlewów w stomatologii,
- gips ceramiczny – do form ceramicznych.

Gips naturalny (w przyrodzie) - te gipsy powstają naturalnie w skorupie ziemskiej,

- gips krystaliczny – ma duże, widoczne kryształy,
- gips włóknisty (satynowy) – delikatnie połyskuje, ma strukturę włókien,
- gips zbity – twardy, masywny.

Artesanía Nazarí to firma specjalizująca się w tworzeniu ręcznych elementów dekoracyjnych z gipsu, stosując techniki nawiązujące do rzemiosła narsydzkiego, czyli sztuki z czasów panowania muzułmańskich władców w Hiszpanii.

Tworzy:

- ozdoby architektoniczne inspirowane zabytkami, np. Alhambry w Granadzie,
- dekoracyjne płyty i ornamenty do wnętrz i fasad,
- ręczne odlewy i repliki historycznych detali, które wyglądają tak jak oryginały sprzed wieków,
- elementy do wnętrz i domów, które można kupić jako dekoracje.

Ilustracje ze strony internetowej: <https://tienda.artesianazari.es/tienda/page/2/>

Proces tworzenia dekoracji gipsowych w Artesanía Nazarí:

Yeso=gips

- Gips w rzemiośle nazarí, gips kalcynowany – czyli naturalny minerał siarczanu wapnia, który po podgrzaniu staje się proszkiem. Po wymieszaniu proszku z wodą, powstaje masa plastyczna, którą można formować, rzeźbić i wylewać w formy. Po wyschnięciu staje się twardy i trwały, co pozwala zachować detale nawet bardzo cienkich ornamentów.
- Dlaczego gips był ulubionym materiałem sztuki nazarí? Plastyczność – można ręcznie wycinać arabeski, geometryczne wzory i motywy roślinne. Lekkość – gips nie jest ciężki, więc można nim pokrywać ściany, sufity i łuki bez ryzyka nadmiernego obciążenia konstrukcji. Dobrze przyjmuje pigmenty i złocenia – po wyschnięciu można go malować, polichromować lub nakładać cienką warstwę złota. Trwałość – dobrze zakonserwowany gips może przetrwać setki lat (przykład: zdobienia w Alhambrze).
- Jak wygląda praca z yeso w Artesanía Nazarí? Rzemieślnik miesza gips z wodą do konsystencji gęstej pasty. Formuje ręcznie ornamenty lub wylewa masę do przygotowanych form. Po wstępnym stwardnieniu wykonuje detale rzeźbiarskie – np. misternie wycinane arabeski. Na końcu elementy są malowane naturalnymi pigmentami i czasem wykańczane złoceniem.
- Efekt końcowy: lekka, ozdobna dekoracja, wierna historycznym wzorom, a przy tym trwała i efektowna wizualnie. Dzięki gipsowi rzemieślnicy mogą odtwarzać detale ścian i sufitów Alhambry z niesamowitą precyzją.

Naturalne pigmenty i patyny ziemne

Po wstępnym uformowaniu gipsowe elementy są wykańczane przy użyciu patyn z naturalnej ziemi i pigmentów pochodzących z różnych regionów (np. ziemię z prowincji Granada czy nawet z innych krajów). Te naturalne barwy i techniki polichromii są zgodne z historycznymi metodami malarskimi i nadają powierzchniom autentyczny wygląd.

Szlachetne materiały dekoracyjne

Warsztat stosuje również materiały dekoracyjne wysokiej jakości, np. złocenia z prawdziwego złota 23-karatowego, by wyróżniać detale i podkreślać artystyczną wartość dzieł. Takie elementy są często stosowane na powierzchniach zdobniczych zgodnie z historycznymi technikami dekoracji.

Dodatkowe materiały tradycyjne

W procesie wykańczania używane są też inne tradycyjne materiały naturalne i narzędzia ręczne, zgodne z dawnymi praktykami warsztatowymi. Cały proces produkcji jest manualny – mistrzowie rzemiosła pracują własnoręcznie nad każdym detalem, co odzwierciedla historyczną estetykę i techniki.

A oto przykładowe
prace, które
wykonywaliśmy

Prezentację przygotowali: Igor i Kacper